

קוֹנְטֵרַס

אור אמונה

יגלה ויפרסם את ערכות נעימות זיו אור האמונה
הקדושה, ואיך שזהו עקר התכלית להגיע אליה, להאמין
בו יתברך, באמת ובתמים, ואשר כל התורה כלה תלויה
רק במדת האמונה הקדושה בו יתברך. אשרי המחזק את
עצמו באמונה פשוטה, ואז עולמו יראה בחייו.

★

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון,

בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו.

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו

הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אנים ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו,

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים, ומאמרי

חכמינו, הקדושים זכרונם לברכה,

מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

★

הובא לדפוס

על-ידי חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

וּפְעַם אַחַת אָמַר מוֹהֲרָא"ש
נ"י, שְׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת
עֲצָמוֹ לְדַבֵּר רַק מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, אוֹ רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, "נָאֵר צוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ,
אָדַעַר נָאֵר פּוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ",
וּכְשֵׁי־רַגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר כֵּן,
אִז אֵף פְּעַם לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ,
מֵאַחַר שֶׁתָּמִיד מְדַבֵּר רַק מִמְּנוֹ
יִתְבָּרֵךְ.

(אמרי מוהרא"ש, חלק א', סימן רנ)

.א

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אָמַר (שיחות הר"ן
סימן ל"ג): אֶצֶל הָעוֹלָם אֱמוּנָה הוּא דְבַר קָטָן, אֲבָל
אֶצְלֵי אֱמוּנָה הוּא דְבַר גָּדוֹל מְאֹד. וְעַקֵּר הָאֱמוּנָה הִיא
בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וַחֲקִירוֹת כָּלֵל, רַק בְּפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה,
כְּמוֹ שֶׁהַנְּשִׁים וְהַמּוֹן עִם הַכְּשָׁרִים מְאֲמִינִים, עֵינֵי שָׁם.
וּבְאֵמֶת עַל-יְדֵי שֶׁהָאָדָם מְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה
בוֹ יִתְבָּרֵךְ, נִזְדַּכֵּךְ וְנִתְיַשֵּׁב מִחוּ וְדַעְתּוֹ, וְאֵינוֹ מִתְבַּלְבֵּל

ומתבטל כָּלֵל מְשׁוּם דְּבַר שְׂבָעוּלָם, כִּי הַמְּאֲמִין
 הָאֵמֶתִי — שְׂמֵאֲמִין בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת
 גָּמוּר, שְׂאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדָּיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, הוּא
 תָּמִיד נִמְשָׁךְ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ; וּמְכַל שְׂפָן כְּשׂוֹכָה גַם
 לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, וּמְדַבֵּר אֵלָיו
 יִתְבַּרֵּךְ, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ אֶת כָּל לְבוֹ, וְכָל מֵה
 שְׂמַעִיק לוֹ, וּמְרַבֵּה לְהִתְחַנֵּן וּלְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
 כְּדֶרֶךְ שְׂהַנְּשִׁים וְהַמוֹן עִם הַפְּשׁוּטִים הַכְּשָׁרִים עוֹשִׁין,
 אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְסַפֵּר אֶת הַתְּעַנּוּג הַרוּחָנִי שְׂמַרְגִּישִׁין
 מְזֵה. כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד צְרוֹת
 וּמְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים מְשָׁנִים, וְכָל מִינֵי עֲגַמַת־נַפֶּשׁ מְדִי
 יוֹם בְּיוֹמוֹ, שְׂדַבֵּר זֶה מְעַקֵּם וּמְסַלֵּף אֶת לֵב הָאָדָם
 וּמְשַׁבְּרוֹ לְגַמְרֵי; אֲבָל כְּשִׁירְגִיל אֶת עֲצָמוֹ כְּדֶרֶךְ
 הַנְּשִׁים וְהַמוֹן־עִם הַכְּשָׁרִים, לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּלִשׁוֹן
 שְׂרָגִילִים בּוֹ (הֵינּוּ כָּל אֶחָד כְּפִי מְדִינָתוֹ וּלְשׁוֹנוֹ),
 וּמְרַבֵּה לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו
 יִתְבַּרֵּךְ, אָדָם הַזֶּה מְרַגֵּישׁ כָּל מִינֵי חַיּוֹת וְטַעַם בְּחַיָּיו,
 וְאֵינוֹ מְאֲבֵד אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי מְצַבִּים שְׂעוֹבְרִים
 עָלָיו, רַק לְבוֹ בְּטוֹחַ וְנִכּוֹן בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ; אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי
 חֶלְקוֹ בְּזֵה וּבְבָא.

ב.

ואמר (שם, סימן ל"ב): שצריך לחזק את עצמו
 באמונה ולבלי להפגס בחקירות כלל, ולבלי לעיין כלל
 בספרים של מחקרים, רק להאמין בהשם יתברך
 באמונה לבד, בלי שום חקירות כלל. וצריכים
 להשליך מדעתו ומלבבו כל מיני ספקות וחקירות
 ובלבולים, רק להאמין בו יתברך, ובהצדיקים
 האמתיים באמונה לבד, בלי שום חקירות כלל, כי כבר
 זכינו לקבל תורתנו הקדושה על-ידי משה רבנו, עליו
 השלום, וכבר היו לנו צדיקים רבים גדולים ונוראים
 בכל דור ודור, וראוי לנו לסמוך עליהם בלי שום
 חקירות, ולילך בעקבותם, להאמין בהשם יתברך
 בפשיטות, ולקיים תורתו ומצוותיו, כאשר מסרו לנו
 אבותינו הקדושים, עיין שם. ומי שמרגיל את עצמו
 ללמד בתורה הקדושה, ומעיין בספרי אמת של הצדיקי
 אמת שבכל דור ודור, הבנויים ומיסדים על אדני פז
 יסודות התורה הקדושה, בגמרא ומדרשים וזהר
 הקדוש, הוא יתעורר ויחזק עצמו מאד מאד באמונה
 הקדושה, כי דברי הצדיקים האמתיים הם אורות
 רוחניים שזכו להוריד על-ידי רב יגיעתם וטרחתם

בַּעֲבוּרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִגְעוּ וְטָרְחוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה זָכוּ
 לְהַשִּׁיג רְזֵי דְרָזִין וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת בְּתוֹרַת הַקְּדוּשָׁה, וְהֵם
 מְחַיִּים וּמְחַזְּקִים אֶת נַפְשׁ הַהוֹגָה בָּהֶם, שְׁגָם הוּא
 יִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַבּוֹרַח
 אֶל תוֹךְ סִפְרֵי הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, וַיִּמָּצָא שָׁם אֲמִתַּת
 מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וַיִּתְלַהֵב לְבָבוֹ גַּם-כֵּן אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
 וַיִּשְׁמַר אֶת עֲצָמוֹ מִהֲנַגַּע הַצָּרַעַת שֶׁהֵם סִפְרֵי הַמַּחְקָרִים,
 סִפְרֵי הַלְצִים, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּדוֹרוֹת אֱלוֹ שְׁמֵת־פֶּשֶׁטִים
 בְּיוֹתֵר קִלְפַת הָעֵתוֹנִים הָרָעִים, שֶׁהֵם בְּכָלֵל סִפְרִים
 חִיצוֹנִים הַמְקַרְרִים אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וּמְכַנְיָסִים
 סִפְקוֹת וּבִלְבוּלִים וְעַקְמָמִיּוֹת בְּלֵב הָאָדָם. וְעַל-כֵּן רָאוּ
 לְהִתְרַחֵק מֵאֵלּוֹ הַסִּפְרִים, וּכְמוֹ-כֵן מֵאֲנָשֵׁי לְצוֹן
 הַמִּתְלוֹצְצִים מִירָאִים וּכְשָׁרִים אֲמִתִּיִּים, וְצָרִיךְ לְהִתְרַחֵק
 מֵהֵם כְּמוֹ שֶׁמִּתְרַחֵקִים מִבְּעַלֵּי רֵאָתָן (מִחֻלָּה מְדַבְּקֵת,
 רַחֲמָנָא לְצַלָּן), כִּי אֶפְלוּ הַבֵּל פִּיהֶם טָמֵא, וַיְכוּל לְהִזִּיק
 לָךְ. אֲשֶׁרֵי הַבּוֹרַח אֶל תוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאוֹחֵז אֶת
 עֲצָמוֹ עִם הַכְּשָׁרִים וְהִירָאִים הָאֲמִתִּיִּים שְׁבִדוֹר, וְאוֹחֵז
 אֶת עֲצָמוֹ בְּסִפְרֵי הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, הַבְּנוּיִים
 וּמִיִּסְדִּים עַל יְסוּדוֹת הַחֲסִידוֹת וְהַקְּבֵלָה וְהַמוֹסָר, וְאֵז
 יִהְיֶה חֹזֵק בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ כִּיִּתְדַר חֹזֵק.

ג.

ביותר צריכים לברח מהקלפה העצומה שהתפשטה עכשו, והיא קלפת "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה", שחושבים כאלו הכל תלוי ביד האדם, ומנתקים את עצמם לגמרי ממנו יתברך, ושוכחים ממנו יתברך לגמרי, ועל-ידי-זה נבנה אצל כל אחד מציאות של מלכות דסטרא אחרא, שהיא הנהגה מפרדת לגמרי ממנו יתברך, אשר משם יוצאים כל הצרות והטמאות והדינים בעולם, ומכל שכן כשנותנים כח למלכות כזו, שכל מגמתה לעקר את האמונה הקדושה מישראל, על-ידי-זה מגבירים את הקלפות והסטרא אחרא בעולם, וגורמים עכוב הגאולה; כי רק אז בביאת המשיח נזכה למלכות דקדושה, ולא קדם לכן, כי משיח צדקנו יחזיר את המלוכה להשם יתברך, כמו שכתוב (תהלים כ"ב): "כי לה' המלוכה ומושל בגוים", וכתיב (עובדיה א'): "ועלו מושיעים בהר ציון לשפט את הר עשו, והיתה לה' המלוכה". ואף שנדמה עכשו, שכל אלו הלוקחים כחם בידם, כאלו הם מצליחים, באמת הכל אחיזת עינים בשביל הבחירה והנסיון, כמו שאמר רבנו,

זכרונו לברכה: כל מה שאתה רואה בזה העולם, זה רק בשביל הבחירה והנסיון, לראות את תם לבך, אם להמשיך את עצמך אליו יתברך בלב אמת, או, חס ושלום, לנתק את עצמך ממנו יתברך, ויאמר: ידינו פעל ולא השם, שהוא הכפירה העצומה של: כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה. ועל-כן מי שמכניס את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, ויודע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ומחזיק בהתורה הקדושה ובהצדיקים האמתיים שבכל דור ודור, ההולכים כפי הקבלה האמתית, שקבלנו מאבותינו ורבותינו הקדושים, בלי שום זיו כלשהו מדת תורתנו הקדושה, הוא דיקא עוזר לבנין מלכות דקדושה, והוא דיקא עוסק בקרוב הגאלה אשר בוא יבוא משיח צדקנו, ויגאלנו גאלת עולם, ויאיר בנו את אמתתו יתברך, ויבנה לנו את בית מקדשנו, ויחזירנו לארצנו הקדושה.

ד.

עקר קיומנו בתקף הגלות, ובפרט בגלות הארצה המרה הזאת, שגברה ההסתרה בתוך ההסתרה

והתפשטו הכפירות והאפיקורסות בעולם מאד, אשר כמוהם לא נהיו — הוא על-ידי שהשם יתברך ממשיך עלינו גם עכשו בתקף עמק נפלתנו וירידתנו הארה נפלאה בהעלם גדול מרוחו של מלך המשיח, שיבוא במהרה בימינו, שעל-ידו יהיה עקר תקון העולם. וזה מרמז בפסוק (בראשית א'): "והארץ היתה תהו ובהו, וחשך על-פני תהום", שדרשו חכמינו הקדושים על זה (במדרש רבה על פסוק זה), שזה מרמז על הגליות, והתקון יהיה על-ידי: ורוח אלקים מרחפת על-פני המים", שהוא רוחו של מלך המשיח, עין שם. פי השם יתברך מרחם עלינו בכל דור ודור, ושולח אלינו צדיקים קדושים, שזכו על-ידי יגיעתם ועבודתם וטרחתם ומסירות נפשם בעבודתו יתברך, להשיג איזה בחינת אור מהאור הגנוז שיגלה מלך המשיח, והם ממשיכים את האור הזה עלינו גם עכשו, בתקף חשך הגלות וההסתרה, והאור הזה הוא בחינת גלוי האמונה הקדושה בו יתברך, שנמסר נפשנו רק אליו יתברך, ולא נאבה, ולא נרצה ולא יעלה על לבנו שום מלכות בלעדיו יתברך. ועל-כן אשרי הזוכה לאחז ולהחזיק את עצמו עם צדיקי דורנו, שהם ממשיכים את קבלת התורה המסורה לנו מדור דור, ומאירים

עלינו אור האמונה הקדושה, ולא יטה ולא יתרחק מהם בשום אופן שבעולם, כי רק על ידם יזכה גם-כן להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ויאיר עליו גם-כן איזה בחינת אור מאור הגנוז של מלך המשיח. אשרי הזוכה לאחז את עצמו בצדיקי הדור האמתיים, ואינו מטעה את עצמו כלל, כי רב טוב הצפון יזכה על ידם, ומה גם שעל ידם יזכה להנצל מחבלי משיח שיהיה בעקבתא דמשיחא, שזה מלחמת גוג ומגוג — הפכירות והאפיקורסות שיתפשט בעולם, ומי שיחזיק את עצמו עם הצדיקים ינצל מהכל, כי ישאר חזק באמונה פשוטה בו יתברך.

ה.

צריך שתדע שעקר הגאולה תהיה דיקא על-ידי פשוטי עם ישראל, שנשארו באמונה בו יתברך, ולא זוו מדת תורתנו הקדושה כהוא זה, ולא ותרנו על שום קצו של יו"ד, כפי שקבלנו מאבותינו ורבותינו הקדושים מדור דור, ואף שעכשו הם בעיני העולם ללעג ולקלס, כי מי שחפץ באמת בהאמונה הקדושה, ומחזיק בדרכי אבותינו ורבותינו הקדושים צוחקים

ולועגים עליו, אף-על-פי-כן דיקא על-ידם יביא השם
 יתברך את מלך המשיח. ועל-כן עלינו לברח מכל מיני
 חכמות של הבל המצויים עכשו בעולם, ולא נסתכל
 עליהם כלל, רק נבנה את ביתנו על פי דת תורתנו
 הקדושה, ונחנך בה את בנינו ובנותינו כפי שנתחנכו
 אבותינו ורבותינו מדור דור, ונתפרד מכל מיני כחות
 של כופרים ואפיקורסים, שמסתירים ומכסים את
 אמתת מציאותו יתברך. וביותר צריכים להתפרד מאלו
 המתחברים עצמם אל המינים והאפיקורסים,
 ומחניפים אותם, כי פת חנפים אינם מקבלים פני
 שכינה, ואמונה עם חנפה הם שני הפכים לגמרי, ואי
 אפשר להם לילך יחד כלל, כי מי שמאמין בו יתברך
 באמת, אינו חונף את שום בריה שבעולם, כי רק אליו
 יתברך הוא פונה, ומפנו יתברך עזרתו וישועתו, וכל
 מה שמכניס את עצמו יותר באמונה הקדושה, יותר
 מתפרד מכל אלו החנפים, השקרנים והצבועים
 המתחברים עצמם אל הרשעים, המינים
 והאפיקורסים, שכל מגמתם היא רק להשכיח את
 אמתת מציאותו יתברך. אשרי הבורח מהם ומתחבר
 עצמו רק אל היראים האמתיים, המוסרים נפשם לקיים
 את דת תורתנו הקדושה בתמימות ובפשיטות גמור.

ו.

צריך לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, עד שיבוא להפכה ברורה אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ולא שיהיה לעשות איזה תנועה קלה בלעדיו יתברך, ועל-ידי ידיעה זו לעולם לא יתרחק ממנו יתברך, כי באיזה מקום שרק יהיה, ימצא את השם יתברך, הן בעליה, והן בירידה, מאחר שיודע כי הכל ממנו יתברך, שהוא מסבב עמו בסבובים כאלו וכו', והוא צריך לעבור ירידות וקטנות כאלו וכו', הכל לכל כדי לברר את האלקות שבְעוֹלָם לפי בחינתו ושרש נשמתו וגלגוליו ותקוניו הפרטיים. וזה מה שצוּעַק הַמֶּלֶךְ דָּוִד, עָלָיו הַשְּׁלוֹם (תהלים קל"ט): "פְּלִיאָה דַעַת מִמֶּנִּי נִשְׁגָּבָה לֹא אוֹכַל לָהּ", שְׁמֵת־פֶּלֶא מְאֹד מְאֹד, אֵיךְ יִכּוֹל הָאָדָם לַחֲשֹׁב שֶׁהוּא רְחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, הֲלֹא אָנָּה אֱלֹהֵי מְרוֹחֶךָ וְאָנָּה מִפְּנֵיךָ אֶבְרַח? אִם אָסַק שָׁמַיִם — שֵׁם אֶתָּה, וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל-הַנֶּנֶךְ הֵן שְׁאֲנִי בְּאִיזָה בְּחִינַת עֲלִיָּה, אָסוּר לִי לְהִתְרַחֵק, חֵס וְשְׁלוֹם, מִמֶּךָ יִתְבָּרֵךְ עַל-יַדֵי אִיזָה צַד גְּאוּת, וְהֵן כְּשֶׁאֲנִי נִמְצָא עֲדִין בְּשְׁאוֹל תַּחֲתִית, גַּם שֵׁם הַנֶּנֶךְ — יְכוּלִים לִמְצֹא אוֹתְךָ, אִשָּׂא כִנְפֵי שָׁחַר, אֲשַׁכְּנָה בְּאַחֲרִית יָם, גַּם שֵׁם יְדֶךָ תִּנְחַנְּנִי,

ותאחזני מינה, ואמר — אף חשף ישופני ולילה אור
 בעדני, גם חשף לא יחשיף ממך, ולילה כיום יאיר
 כחשיכה פאורה. כל זה יאיר לך על-ידי שתזכה לבטל
 את עצמך לגמרי אליו יתברך, ואז לא יהיה שיך איזה
 עליה או איזה ירידה אצלך, כי תמיד תשתוקק רק
 אחריו יתברך, וזה יהיה כל כסופיך ורצונותיך, עד
 שתזכה להכלל לגמרי בו יתברך.

ז.

עקר עבודת האדם בזה העולם הוא לברר
 ולהעלות האמונה הקדושה בו יתברך, עד שיהיה ברור
 ומזכך לפני עיניו אמתת מציאותו יתברך. וכל המצוות
 שהאדם מקיים הם חזיק האמונה הקדושה, כמו
 שכתוב (תהלים קי"ט): "כל מצותיך אמונה", כלומר
 המצוות צריכות להביא את האדם אל גלוי האמונה
 הקדושה, שיזכה להאמין בו יתברך באמת ובתמים,
 שהוא יתברך מחיה וממהוה ומקיים את כל הבריאה
 כלה: דומם, צומח, חי, מדבר. ועל-כן המצוות
 נתחלקו לארבע בחינות אלו, כי יש דינים ומצוות
 ששיך לדומם, כמו דיני בור ברשות הרבים, או כל

דיני בית וכו', וכן יש דינים ומצוות ששייכים לצומח: לא תחרש בשור וחרמור יחדו וכו', וכן יש דינים ומצוות בחי: מה שמתר לאכל וכו', וכן יש דינים ומצוות במדבר, כל השיף בין אדם לחברו וכו'; כי כל התורה והמצוות שנתחלקו בארבע בחינות, הכל לכל כדי לגלות את האלקות שיש בחלק זה מהבריאה, כי התורה הקדושה ומצותיה מגלים את האמונה הקדושה, הינו אמתת מציאותו יתברך. ועל-כן זהו עקר עבודת האדם בזה העולם — לברר ולהעלות את האמונה הקדושה מכל פרטי הבריאה, וכל מה שהאדם זוכה להכניס את עצמו בהאמונה הקדושה, כמו-כן מאיר כבר לפני עיניו כל העולם בהארה ובזיו ובחיות אחר לגמרי, מאחר שפרגיש ומבין ורואה ומתבונן את האלקות שבתוך הבריאה כלה, וזוכה להתענג בנעם זיו שכינתו יתברך.

ח.

אחי, אחי! אל תחלש דעתך מכל מה שעובר עליך מבעל בחירה, שעוקץ ומצער אותך בחרופין וגדופין וכו', כי הכל מידו יתברך; וכשהאדם מכניס

ידיעה זו היטב היטב בדעתו — שאפלו מה שנעשה
 מבעל בחירה, הכל ממנו יתברך, אזי לעולם לא
 יתרחק ממנו יתברך, רק תמיד יברח אליו יתברך.
 ועליך לדעת, כי רבנו, זכרוננו לברכה, אמר פעם, שכל
 מה שברא הקדוש ברוך הוא בזה העולם הכל היה
 למען הבחירה והנסיון, עד שנותן רשות וכח להסטרא
 אחרא ולבני אדם לעשות כחפצם וכו', וכל זה למען
 לנסות את לבך אל מי תברח בעת צרתך. ועל-כן ראה
 וחכם, בני, והבן, כי הכל דמיונות של הכל ואחיות
 עינים להטעות את האדם, שיחשב כאלו ביד האדם
 ובכחו לעשות משהו בלעדיו יתברך, חס ושלום,
 ובאמת זהו עקר הכפירה והעבודה זרה גמורה. כי
 צריכים לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ולידע כי
 הכל ממנו יתברך, ואין שום עצה אחרת רק לברח
 אליו יתברך ולקיים את התורה הקדושה והמצוות שהם
 רצונו יתברך, ועל-ידי-זה יסיר ממנו חרון אפו,
 וימתיק את כל הדינים ממנו, ויתבטלו כל המצרים
 אותו; וצריך להיות חזק כל-כך בידיעה זו, עד שיהיה
 מוכן ומזמן אפלו למסר נפשו על קדוש השם יתברך
 על ידיעה זו — לידע כי הכל ממנו יתברך, ואפלו אלו
 המצערים אותו הם רק שליחים ממנו יתברך לראות

אֶל מִי יִפְנֶה בְּשַׁעַת צָרָה; וּבִידֵיעָה זֹו, וּבְאֲמוּנָה בְּרוּרָה
 וּמְחֻלָּטָת זֹו, חָיִו אֲבוֹתֵינוּ מֵאֲבֵינוּ הָרֵאשׁוֹן אֲבָרְהָם,
 עָלָיו הַשְּׁלוֹם, עַד עַכְשָׁו, וּבְכָל הַדּוֹרוֹת נִהְרָגוּ וְנִשְׁרָפוּ
 וְנִחְנָקוּ וְנִסְקְלוּ וְנִשְׁחָטוּ אֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים עַל קְדוּשַׁת
 הַשֵּׁם, לֹא לְהַטּוֹת מֵאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּו, לִידַע כִּי הַכֹּל
 מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאֵין עָלֵינוּ שׁוֹם עֲצָה רַק לְבָרַח אֵלָיו
 יִתְבַּרֵךְ, לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׂיַחֲוֶס וְיִרְחַם
 עָלֵינוּ, וְיִרְחִיב לָנוּ, וְהַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה עִמָּנוּ, וְאֲנַחְנוּ
 לֹא נֹטֶה מֵאֲמוּנָתָנוּ הַתְּמִימָה וְהַפְּשׁוּטָה, אֲשֶׁר הַכֹּל לְכָל
 אֱלֹקוֹת גָּמוּר הוּא וְדוֹמָם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר הֵם עֲצָם
 אֱלֹקוֹת בְּהִתְלַבְּשׁוֹת הַזֶּה, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה
 וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְעַל-כֵּן הַכֹּל בִּידוֹ יִתְבַּרֵךְ,
 וְכָל הַבְּרִיאָה כְּלָה הֵם שְׁלוּחָיו יִתְבַּרֵךְ לַעֲשׂוֹת בְּאָדָם
 כַּחֲפָצוֹ וּרְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ. אָחִי הַיְקָר! בְּאֵם תְּכַנִּיס בְּלִבְךָ
 אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָת הַזֹּו, אֲזִי תִרְגִּישׁ חַיִּים אַחֲרַיִם
 לְגַמְרִי, עוֹלָמְךָ בְּחַיִּיךָ תִרְאֶה, וְתִתְעַנֵּג בְּעֲרֻבוֹת נַעַם זִיו
 שְׂכִינַת עִזּוֹ יִתְבַּרֵךְ, בְּדַגְמַת עוֹלָם הַגְּמוּל, אֲשֶׁרִי שְׂיֵאֲחֹז

בְּזֶה!

ט.

כְּשֶׁאָדָם מְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ אֶל תּוֹךְ הָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, אֲזִי נִצּוֹל מִכָּל צְרוּתָיו וּמְרִירוּתָיו, כִּי עֵקֶר
הַצֵּעַר וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אָדָם, הוּא רַק מִחֲמַת
חֶסְרוֹן אֱמוּנָה, כִּי בְּאֵמַת כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לִהְיוֹת מְסַבֵּב
עִם אֱמוּנָה, וְיוֹדֵעַ בְּכִרּוּר גָּמוּר כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת
בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, אֲזִי נִגָּאֵל מִכָּל צְרוּתָיו; כִּי בְּכָל
תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְיוֹדֵעַ שְׂאִין שׁוּם
מִקְרָה וְטַבֵּעַ כָּלֵל; וּמוֹבֵא בַתְּקוּנִים, כִּי עֵקֶר הַשֹּׁעַר
וְהַפֶּתַח לְהַכְנִס אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ הוּא רַק עַל-יְדֵי מִדַּת
הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, שְׁזֵה הַשֹּׁעַר וְהַפֶּתַח הֵכִי בְטוּחַ, וְכָל
נְבִיא וְנְבִיא שֶׁרָצָה לְהַשִּׁיג נְבוּאָתוֹ הִזָּה מִכֶּרַח לְעֵבֹר אֶת
פֶּתַח הָאֱמוּנָה, וְגַם יַעֲקֹב אָבִינוּ הִנִּיחַ צוּאָה לְבָנָיו עַל
מִדַּת הָאֱמוּנָה, וְכֵן אֶהְרֵן הַכֹּהֵן לֹא נִכְנַס לְפָנָיו וְלְפָנָיו
כִּי אִם עַל-יְדֵי מִדַּת הָאֱמוּנָה, וְגַם דָּוִד הַמֶּלֶךְ לֹא
הִתְפַחַד מִשְׁנֵאָיו, וְעָבַר עַל הַכָּל רַק בְּזִכּוֹת הָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, שְׁהִיָּה חֲזַק וְאַמִּיץ מְאֹד מְאֹד בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, וְתָמִיד בָּרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּפָרַשׁ אֶת כָּל
שִׂיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׁזֵה כָּלֵל סֶפֶר הַתְּהִלִּים שְׁלוֹ.
אֲשֶׁרִי הַזִּזְכָּה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמוֹ בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה,

ותמיד יברח רק אליו יתברך, אז יעבר בְּטוֹב וּבְנִעִימוֹת
אֶת חַיָּו, וַיִּנְצַל מִכָּל מִינֵי צָרוֹת וּמְרִירוֹת, וַיִּזְכֶּה לְחַיּוֹת
חַיִּים נְעִימִים וְטוֹבִים, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

י

צָרִיךְ שֶׁתַּחַקֵּק בְּעֲצָמְךָ אֱמֶתת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ
בְּאִפְּן שְׁלֵא יִבְלָבֵל אוֹתְךָ שׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, רַק בְּכָל
יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רֶגַע תּוֹכֵל לְדַבֵּק עֲצָמְךָ אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא אֲכַפֵּת לְךָ אֵיפָה אֶתָּה, אִם אֶתָּה עַל הַדֶּרֶךְ,
אוֹ אִם אֶתָּה בְּבֵיתְךָ, תָּמִיד תִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ אֱמוּנָה
פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזְּוִיָּקָא תַּחֲיָה חַיִּים אֱמֶתִיִּים,
חַיִּים נְצַחִיִּים. וְעֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי מֵה שֶׁמִּיעַד עֲבוּרֶךָ
מִמִּילָא יָבוֹא אֵלֶיךָ, אֲפֹלוּ בְּלֹא הַשְׁתַּדְּלוּת, וּמֵה שֶׁאֵין
מִיעַד עֲבוּרֶךָ מִמִּילָא לֹא יָבוֹא אֲפֹלוּ עִם הַשְׁתַּדְּלוּת,
וְדָבַר זֶה נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים, אֵיךְ שֶׁבְּנֵי אָדָם מְטַעִים
אֶת עֲצָמָם וְנוֹפְלִים בְּדַעְתָּם בְּכָל פֶּעַם, הֲלֹא כִּשְׂאָדָם
הָיָה זוֹכֶה לְהַדְּבִיק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, לֹא הָיָה
מִתְּפַעֵל מִשׁוֹם דְּבַר וּמִשׁוֹם בְּרָיָה, וְתָמִיד הָיָה חֲזָק
בְּדַעְתּוֹ, וְהָיָה עוֹבֵר עַל הַכֹּל, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

יא.

צריך שתדע אהובי, אחי היקר, כי אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש. ועל-כן אל יפתך יצרך כאלו בידיך תלוי הכל, חס ושלום, כי זה כפירה גמורה, רחמנא לצלן, כי שלמות האמונה הקדושה — למסר את עצמו לגמרי אליו יתברך, ולידע שהוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה נוראה ונפלאה מאד, ואפלו קש אינו מתהפך בלי מוצא פיו יתברך, שמנשב רוח אלקי מרום גבהי מרומים עולם האצילות ויורד דרך בריאה, יצירה, עד שמגיע אל עולם העשייה שנקרא פה כידוע, ומהפך את הקש; ומכל שכן מה שנאָרע עם בעל בחירה, ומכל שכן וכל שכן מה שנאָרע עם אחינו בני ישראל, הכל לכל משגח מעצם האצילות ממש.

ועל-כן צריכים להתחזק באמונה פשוטה, כי ביותר אורב הסטרא אחרא על מדת האמונה הקדושה, כי הם סמוכים אליה מאד, כי נקראת בחינת רגלין — רגלי הקדשה, כי האמונה הקדושה מלבשת בזה העולם, ותכף ומיד כשהיא כבר בזה העולם יכול גם הסטרא אחרא להאחז בה, בבחינת

(משלי ה'): רגליה יורדות מות, ובפרטיות על-ידי אמונות כוזבות של כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה, אשר זהו כפירה גמורה, כי עם ישראל עקר קיומו רק על ידי הקול קול יעקב, וזה כחנו, וזה הצלחתנו, ותכף ומיד כשרק משתמשים עם כח הידים, הוא נופל אל הסטרא אחרא — הידים ידי עשו, ונופל אל תכלית גשמיות העשייה אשר מלאים קלפות והסתרות חזקות וכו', ומשם נתהווה הקלפה העצומה והקשה מאד של מלכות דסטרא אחרא, לעשות איזה מלכות וממשלה לא רק בלעדיו יתברך, אלא גם נגדו יתברך ממש, אשר זהו העבודה זרה הכי קשה בימינו אלה קדם התגלות מלך המשיח. ועל-כן הזהירנו רבנו, זכרוננו לברכה, מאד מאד להתחזק באמונה הקדושה ובפרוש אמר, שזהו יהיה עקר הנסיון הכי קשה לכלל ישראל. ובעוונותינו הרבים אנו עדים שכן נתקיים נבואתו הקדושה של רבנו, זכרוננו לברכה. ועל-כן, אהובי, אחי היקר, רק חזק באמונה פשוטה בו יתברך, ותרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ועל-ידי זה יזדכך מחך ותזכה לאמונה ברורה ונקיה, ותדע בידיעה מחלטת אשר כל קיום עם ישראל הוא רק

על-ידי התורה והמצוות, ואין כחנו אלא בפינו וקדם
ביאת משיח צדקנו אין לנו שום מלכות וממשלה
והנהגה טבעית כלל, פי זהו עבודה זרה גמורה,
ובדיעות אלו דיקא תזכה לחזר אליו יתברך ואל
התורה הקדושה, ולקיים מצוותיו יתברך.

יב.

צריך למסור נפשו בכל יום ויום, ובכל שעה
ושעה, ובכל רגע ורגע על מדת האמונה הקדושה, כי
אי אפשר לזכות לאמונה ברורה ומזככת פי אם על-ידי
מסירות נפש ממש, כי כפי המרירות וההרפתקאות
שעוברים על כל אחד ואחד בכל יום ויום, רחמנא
לצלן, בהכרח שיהיה מחו מנתק ממנו יתברך וישפח
אותו יתברך, חס ושלום, אבל בזה שיהיה תמיד מוכן
למסור נפשו אליו יתברך, בזה יחזר וידבק עצמו אליו
יתברך. ועל-כן אהובי, אחי היקר, אל תפל בדעתך
כלל מכל מה שעובר עליך, רק הדבק נפשך במסירות
נפש אליו יתברך, וזה יאיר עליך מדת האמונה. ועל-
כן הצדיקים הגדולים במעלה נוראה ונפלאה שזוכים
לאמונה ברורה ומזככת כל זה בא להם מתקף מסירות

נפשם אליו יתברך תמיד, ובכל עת ורגע הם מוכנים
למסור את נפשם אליו יתברך, ועל-כן מאיר עליהם
אורו האין סוף, ברוך הוא, בגלוי נפלא. אשריהם
ואשרי חלקם!

יג.

אחי היקר! עליך להתחדש בכל יום ויום עם
האמונה הקדושה, כי בלילה — בעת השנה הנשמה
נכנסת בתוך המלכות הנקראת ב'א'ר', וזה שאנו
אומרים קדם השנה ב'ידך א'פקיד ר'וחי, שאנו כוללים
ומכניסים את נשמתנו בתוך המלכות שנקראת אמונה.
ועל-כן תכף ומיד כשקם מהשנה, עליו להתחדש
באמונה מחדש, וזה שכתוב (איכה ג'): חדשים לבקרים
רבה אמונתך, שאנו מתחדשים בכל בקר עם הרבה
אמונה. ועל-כן אמר רבנו, זכרוננו לברכה, כשאדם
מתבלבל באמונה תקונו הוא שנה, כי ביותר מועילה
השנה לאמונה, כי בשעת השנה הנשמה נכנסת אל
תוך האמונה הקדושה. ועל-כן בשעה שאתה קם
מהשנה, ראה להתחדש מחדש באמונה, ותחזור
בעצמך פסוקי האמונה הקדושה, ותרבה לדבר עמו

יתברך אז, באפן שתתחזק ותתחדש יותר ויותר אמונתך, כי תפלה ואמונה תלויים זה בזה, כי כשאדם מאמין שהוא יתברך נמצא ואין נמצא זלתי, והכל לכל אלקות גמור הוא: דומם, צומח, חי, מדבר, הכל אלקותו יתברך, אז תמיד מדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, והבן עם אביו, והעבד אל אדוניו. וזהו המדרגה הכי גבוהה באמונה הקדושה, כי צריך לזכות להרגישו יתברך בקרוב ובגלוי כזה, עד שלא יוכל לעשות שום דבר מבלי שיידבר ויתיעץ את עצמו עמו יתברך מקדם, ואז כשזוכה לאחז במדרגה כזו, אז יתעלה בכל פעם במדרגה אחר מדרגה, אשרי לו!

יד.

צריך שתחקק היטב בדעתך, ששלמות האמונה הקדושה הוא דיקא כשזוכה להפירו יתברך בהפכה ברורה ומזככת, עד שירגיש אותו יתברך שהוא אתו, עמו ואצלו ממש, ועל-ידי-זה יפתח פיו וידבר עמו כאשר ידבר איש עם רעהו, והבן עם אביו, ויספר את כל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות אליו יתברך בלשון שהוא רגיל בה. כי עקר שלמות האמונה

הקדושה הוא דיקא על-ידי תפלה, ולהפוך — עקר שלמות התפלה הוא דיקא על-ידי האמונה הקדושה, שעושה אחד מהתפלה והאמונה, בבחינת: הוא תהלתך והוא אלקיך (דברים י'), לעשות אחד מתפלה והאמונה בו יתברך. ובאמת עליך לדעת כי האמונה צריכה להיות בשלמות בכל הבחינות, ובלא זה אין להתפלה שלמות, ואינה נעשית כלי לקבל השפע שממשיכים על-ידי תפלה; כי באמת עקר המשכת שפע רוחני וגשמי אור אלקי זה תלוי רק כפי שאוחד במדרגת התפלה, ואז כשחזק בתפלה ושיחה בינו לבין קונו, אזי זוכה ונעשה לו כלי לקבל השפע, אבל עקר שלמות הכלי הוא דיקא על-ידי אמונה, כי הכלי לקבל בה השפע נשלם דיקא על-ידי אמונה שלמה בו יתברך, שהוא שומע תפלתו, הינו כמו שצריך שיהיה לו אמונה שלמה בהשם יתברך, שהוא בורא הכל ומנהיג, מושל ומשגיח, ובידו לשנות את הטבע כרצונו, ולהשפיע כל טוב, כמו-כן צריך שיהיה לו אמונה בעצמו — להאמין באמונה שלמה שהשם יתברך שומע ומאזין ומקשיב כל דבור ודבור של כל אחד מישראל, אפלו מהגרוע שבגרועים, כי הוא יתברך שומע תפלת כל פה, ויש כח בכל אחד

מישראל לפעל בקשתו ברחמים אצלו יתברך, אם יתפלל באמת אליו יתברך, כמו שכתוב (תהלים קמ"ה): קרוב השם לכל קוראיו, לכל אשר יקראוהו באמת. וכל זמן שאין להאדם אמונה בעצמו — שגם לו יש כח להמשיך שפע בתפלתו, עדין אין לו כלי לקבל השפע, כי אין לו מקום וכלי בלבו לקבל השפע, מאחר שלפי דעתו הוא רחוק מלקבל השפע ולהמשיך השפע, מאחר שאינו מאמין בעצמו שתפלתו עושה רשם למעלה בכל העולמות.

על-כן, אהובי, אחי היקר, אעצך ויהיה אלקים עמך, חזק ואמץ באמונה פשוטה שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ותציר בדעתך איך שהכל לכל אלקות גמור הוא, וכל חיותך רק ממנו יתברך, אשר הוא מחיה ומנהיג אותך, ועל-כן כל תנועה ותנועה שלך, ומכל-שכן כל דבור ודבור שלך עושה רשם גדול למעלה בכל העולמות, כי הוא יתברך שוקד על שפתותיך, וכל מוצא פיה נשמע ונתקבל אצלו יתברך, ועל-ידי אמונה זו יהיה נעשה אצלך כלי, ותוכל להמשיך עליך שפע גשמי ורוחני גם יחד. כי זהו העקר — להאמין שהוא יתברך כל יכול, שליט

ומושל ומנהיג כרצונו יתברך, והוא חנון ורחום ומרבה להיטיב, ושומע גם תפלתך; ועל-ידי-זה שתהיה חזק באמונה, הן בו יתברך — שהכל ממנו, והן בעצמך — שהוא שומע תפלתך, על-ידי-זה דיקא יהיה נעשה אצלך כלי שלם, ותוכל להמשיך שפע ודעת, ותזכה להושע בכל מה שאתה צריך. העקר ראה אהובי, בני ואחי, להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך, ותאמין באמונה פשוטה שהוא יתברך שומע כל דבור שלך, ועל-ידי-זה תזכה להעשות כלי שתהיה חלה בו הברכה.

טו.

אחי, אחי היקר! חזק ואמן מאד מאד בכל מה שעובר עליך, וזה תזכה על-ידי מדת האמונה הקדושה, להאמין בתמימות ובפשיטות בו יתברך, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, וכל מה שתכניס בדעתך אמונה ברורה ומחלטת זו, כמו-כן יותר ויותר יזדכך מזכה בזכותך רב, ויאיר עליך אורו

יתברך, ואז לא תירא ולא תפחד משום דבר, ומשום
 בלבול, ומשום ירידה ונפלה כלל, אדרבה מכל מה
 שרק יעבר עליך תחזור אליו יתברך; ובאמת עליך
 לדעת אהובי, אחי היקר, כי אין לך עוד התחזקות
 להתחזק ולעמד על עמך, כמו מדת האמונה
 הקדושה, אשר מי שחזק בזה, אינו מפחד משום דבר,
 ועובר על הכל, כי מה יעשה לו אדם, מאחר שדבוק
 בו יתברך; ואם עושה לו אדם משהו, הוא יודע שהכל
 ממנו יתברך, ועל-כן הוא חוזר ובורח עד המכהו, הינו
 אליו יתברך, ומספר את כל לבבו לפניו יתברך, ומשיח
 ענינו ומצבו אליו יתברך, כאשר ידבר ויספר וישיח
 אחד עם חברו, וזהו המדרגה הכי העליונה שהאדם
 צריך לזכות אליה בזה העולם, מרב אמונה ודבקות
 יפתח לבו, ודעתו ופיו, ויתחיל לדבר עמו יתברך.
 אחי, אחי היקר! קום עמד עתה על עמך, ואל תפל
 בדעתך ואל יחלש רצונך מכל מה שעובר עליך, רק
 הכנס בעצמך אמתת מציאותו יתברך, ותשיח ותספר
 את כל לבך וכל עניניך אליו יתברך, ועל-ידי-זה תזכה
 להושע בישועה שלמה.

טז.

צריף שתדע אהובי, אחי היקר, שהאמונה הקדושה היא יסוד כל היהדות, וכל המצוות צריכים להביא את האדם אל נקודת האמונה הקדושה, כמו שכתוב (תהלים קי"ט): כל מצותיך אמונה. וכן בגשמיות אי אפשר לעבור את העולם בלי אמונה, כי כפי רבוי המרירות, וההרפתקאות, והיסורים, הגלים והמשברים שעוברים על כל אחד ואחד בפרטי פרטיות בכל יום ויום, אי אפשר לעמד ולהתקיים ולהחזיק מעמד בלא אמונה; ועל-כן אלו שאין להם אמונה, רחמנא לצלן, חיייהם אינם חיים כלל, כי תמיד חסר להם משהו, ואינם שבעי רצון מכל מה שיש להם, כי תמיד מרגישים איזה חסרון, ואפלו שיהיה להם כל הבלי העולם הזה והבליהו, מרגישים עדין איזה חסרון ואי שביעות רצון; מה שאין כן מי שיש לו אמונה ברורה ומזככת, ויודע שהכל בהשגחת המאציל העליון, ואין שום דבר וענין שלא יהיה גנוז שם אלופו של עולם ורצונו יתברך, לו עובר הכל בטוב, כי כל מה שרק יעבור עליו הוא יודע שהשם יתברך שם, ואין בלעדיו כלל, והכל רק ממנו יתברך;

ומכל שכן כשזוכה להרגיל את עצמו להתפלל לפניו
 יתברך, ולדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו
 בלשון שרגיל בו, שאז ממשיך על עצמו ערבות
 נעימות זיו האמונה הקדושה. ובאמת עליך לדעת כי
 עקר השלמות הוא רק אצלו יתברך, ועל-כן כל מה
 שהאדם ממשיך את עצמו יותר אליו יתברך, יותר
 שלמות נמשך ונכנס בו, וכבר לא חסר לו שום דבר,
 כי אינו צריך רק את השם יתברך לבד, ועובר את חזיו
 בטוב ובנעימים. ועל-כן רק חזק ואמץ באמונה
 פשוטה בו יתברך, ולידע בידיעה ברורה וחזקה, אשר
 שום דבר גשמי, לא יארע בלתי רצונו והשגחתו
 יתברך, אפלו דומם — אכן לא יתהפך ממקום למקום
 וכו', או צומח — עלה מאילן, לא יפל אל מקום
 מסים וכו', או חי, לא יפסע וילך וכו', או מדבר, לא
 יעשה שום מעשה ופעלה וכו', בלתי השגחתו ורצונו
 יתברך. ואז אם ידע ידיעות אלו יגאל מכל צרותיו
 ויסוריו, ודכאון ועצבון, וימשיך על עצמו נעם ערבות
 זיו וחיות אור השכינה הקדושה.

יז.

אחי היקר! אתה צריך להכניס את עצמך באמונה הקדושה, עד שלא תרגיש שום דבר רק אמתת מציאותו יתברך, ובדומם, צומח, חי, מדבר, תראה בעיני שכלך שהכל אלקות גמור הוא, רק נתלבש ונסתר ונעלם בלבוש והסתרה והעלמה הזו שלפי מראה עיניך, ואז כשתזכה לגלוי אמונה ברורה כזו, אזי תראה ותשמע ותבין ותשכיל איך שהכל מגלים נוראות נפלאות סודות וסתרי נסתרות, רזין ורזי דרזין, כי הוא יתברך, מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית, ומדבר ומגלה להצדיק עתידות ונעלמות פלאי פלאות. אשרי המדבק עצמו באמונה ברורה ומזככת כזו, עד שיזכה להגיע אל גלוי אורו יתברך כזה, אשרי לו, ואשרי חלקו, וזה חלק הצדיקים הזוכים ונוחלים עולם הבא בעולם הזה.

יח.

כשתכניס את עצמך אל תוף האמונה הקדושה, ותדע בידיעה ברורה ומחלטת אשר אין שום מציאות

בְּלַעַדְיוֹ יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, דְּבַר
גְּדוֹל וְדַבָּר קָטָן הַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵין שׁוֹם טָבַע
וּמְקָרָה כָּלֵל, אִזּוֹ דִּיקָא תִּזְכָּה לְחַיּוֹת חַיִּים נְעִימִים
וּבְרוּכִים, כִּי לֹא תִקְנֵא אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעְוֹלָם, לֹא
בְּרוּחָנִי וְלֹא בְּגִשְׁמִי. וְרַבְּנּוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה, גְּלַה לָנוּ
(לְקוּיֵי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן רַע"ח) כִּי זֶה הַמְּדַרְגָּה הַכִּי
גְּדוֹלָה — לֹא לִקְנֵא שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעְוֹלָם רַק אוֹתוֹ
יִתְבַּרֵּךְ, שְׁיִהְיֶה כָּל כְּסוּפִיו וְרִצּוֹנוֹתָיו לְהַכְּלִיל בְּאוּרוֹ
יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵינוֹ צָרִיךְ שׁוֹם דְּבַר מִבְּלַעַדֵי רִצּוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
וְלֹא אָדָם כְּזֶה לֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת שׁוֹם דְּבַר, לֹא טוֹב וְלֹא
רַע, כִּי תָמִיד רַק בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְנִכְלָל בּוֹ לְגַמְרֵי,
אֵינוֹ מִקְנֵא שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעְוֹלָם, לֹא בְּעֵלְמָא הַדִּין וְלֹא
בְּעֵלְמָא דְאִתִּי, רַק כָּל כְּסוּפִיו לְהַשִּׁיג בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר
וְיוֹתֵר אוּרוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְאִם-כֵּן מַה שִּׁיךְ שְׁיִהְיֶה שְׁבוּר
וְנִפּוּל בְּרוּחוֹ וְדַעְתּוֹ? מֵאַחַר שֶׁאֵינוֹ חֲפֵץ שׁוֹם דְּבַר רַק
חַיּוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְזֶה יְכוּלִים לְמַצֵּא בְּכָל מְקוֹם וּבְכָל עֵת.
אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהַשְׁגָּה זוֹ, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאֵין שׁוֹם הַפָּרֵשׁ אֶצְלוֹ בֵּין חַיִּים לְמִיתָה,
כִּי תָמִיד נִכְלָל בְּאוּרוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

י.ט.

צָרִיף לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ כָּל-כֶּף בְּהַאֲמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה,
 עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְפָנָי מְרֹאֵה עֵינָיו כִּי אִם אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ וְתַמִּיד יִצִּיר אֵיךְ שֶׁהוּא מְסַבֵּב עִם אֹר, וְהוּא
 עוֹמֵד בְּתוֹךְ הָאֹר. וּבְאֲמַת מִי שְׁזוֹכָה לְקֶצֶת יְשׁוּבָ-
 הַדַּעַת, יִבִּין וַיִּשְׁכִּיל כִּי אֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל
 אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וּבְכֹל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֱלוּפּוֹ שֶׁל
 עוֹלָם, וְאֵין שׁוּם טָבַע וּמְקָרָה כָּלֵל, וְהַכֵּל מִשְׁגָּח
 בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ — כֹּל מֵה
 שִׁידְבֵּר, וְכֹל מֵה שִׁיעֲשֶׂה, וְלִכְּל מְקוֹם שִׁילָךְ, וּבִידִיעוֹת
 אֱלוֹ יִזְכֶּה לְהַגָּאֵל מִגְּלוֹתוֹ. וּבְאֲמַת צָרִיף שֶׁתַּדַּע, כִּי
 מֵהוּי"ה מְצַעְדֵי דָרְךְ, כִּי כָּל הַדְּרָכִים שֶׁהָאָדָם צָרִיף
 לִילָךְ לְשֵׁם, הַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ — שִׁילָךְ שֶׁם הָאָדָם,
 וַיִּתְקַן שֶׁם אֵיזָה דְבָר, כִּי בְּכֹל דָּרְךְ שְׂאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי הוֹלֵךְ
 הוּא מִתְקַן מִשְׁהוּ עַל-יַדֵי קִיּוּם מְצוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יַדֵי
 בְּרָכָה שֶׁמְבָרַךְ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, אוֹ עַל-יַדֵי תְּפִלָּה שֶׁמְתַפְּלֵל
 לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן אֵין לְפַל בְּדַעַתוֹ מִכֵּל מֵה שֶׁעוֹבֵר
 עָלָיו, רַק יִרְאֶה לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
 מִמְּקוֹמוֹ שֶׁהוּא מִנַּח וְנִמְצָא שֶׁם, וְעַל-יַדֵי-זֶה יַעֲלֶה
 שְׁעִשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

כ.

אחי, אחי היקר! ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה, ותכניס בך תמיד יד השם, הינו בכל ענייך בכל מה שעובר עליך, בין ברוחני, ובין בגשמי, שקמים עליך יצרך הרע, ומתנגדים רשעים ארורים, אשר לוחצים אותך, ומשברים ומחרפים ומגדפין אותך ושופכים דמך כמים, תדע כי יש שם יד השם; ותדע כי שום דבר לא נעשה מעצמו, והכל בהשגחת המאציל העליון ברצונו הפשוט, ובכוננתו העמקה בלתי משגת, ובזה שתכניס בעצמך יד השם, על-ידי-זה תזכה לצל, הינו – שתסתתר בצלו יתברך, בסתר צל כנפיו יתברך, והוא ישמר אותך, והעקר שבתקף דחקותך ומרירותך לבל תהרהר אחריו יתברך כלל, למה הרשעים עושים חיל ומצליחים, והיראים והכשרים נתונים למרמס ולבזיון, ונשפך דמם כמים? עליך לדעת כי יש בזה יד השם, ותתפלל אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך כל לבך, וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ועל-ידי-זה דיקא סוף כל סוף יהיה מפלה לאלו הרשעים המצערים ומבזים ומחרפים אותך; העקר ראה לשמר את עצמך, שלא יתאחו בך

הרע-עין והרע-לב להרהר, חס ושלום, אחריו יתברך, רק תדע תמיד — "צדיק השם בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו", אף שהרשעים זוכים בדין, ויש להם מכל טוב. (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נ"ה) ובידיעות אלו תזכה לעבר את העולם לבטח.

כא.

צריך שתדע אהובי, אחי היקר, שהאמונה נקראת מדת המלכות דלית לה מגרמה כלום, כי אמונה היא בדבר שאין השכל מבין, כי מה שהשכל מבין לא שייך לקרותו אמונה, כי הלא מבין בשכלו, אלא כל מה שלמעלה משכלו והשגתו בזה שייך אמונה. ועל-כן צריך שתסלק בכל פעם את שכלך ובינתך והשגתך ובאפן הזה תבוא אל אמונה יותר ברורה ומזככת, בגין דלית לה מגרמה כלום, אלא מה שמקבלת מהשמש שהוא אור החכמה, וכל מה שהאדם זוכה לסלק בכל פעם ביותר את שכלו והשגתו לגמרי, ומפיל את עצמו אל תוך אמונה פשוטה ביותר, כמו-כן זוכה שיאיר בו יותר אורו יתברך בגלוי רב, וכדגמת הלבנה לגבי השמש, כל מה שנתרחקת מהשמש, יותר מאירה,

ועל-כן הצדיקים משברים את עצמם תמיד, ומקטינים ומבטלים את עצמם בכל פעם יותר ויותר, ועל-כן הם זוכים להתעלות יותר ויותר, כי מאיר עליהם ביותר אור השגת אלקותו יתברך, ולהפוך כל מה שחושבים שהם כבר מקרבים, כמו-כן הם מתרחקים ונתחשוף להם לגמרי, וכמו-כן הצדיקים מדמים ליוצרם, כל מה שעומדים מרחוק מהם, הינו שיודעים ומאמינים במעלתם ומדרגתם, ומכבדים אותם, כמו-כן הם מאירים בו אור השגתם ומדרגתם, מה שאין בן כל מה שמתקרבים אליהם ומזלזלים בכבודם, הם נתרחקים מהם, ואי אפשר לקבל מהם כלל, אדרבה נופלים עליהם קשיות וספקות. וזה שאמר התנא (אבות, פרק ב' ט"ו): והוי זהיר בגחלתן שלא תכוה, כי גחלת מאירה ומחממת, או שהיא שורפת, אם עומדים ממול — אזי היא מאירה ומחממת, וכל מה שמתקרבים אליה, ונוגעים בה — נשרפים ונכוים.

ועל-כן כמו בכלליות האמונה הקדושה צריכים לעמד תמיד מרחוק בבחינת (בראשית כ"ב): וירא את המקום מרחוק, וכמו-כן יאיר בו אור זיו שכינת עזו יתברך, וכמו-כן לגבי האמונה, בפרטיות אמונת

חכמים — צריכים לעמד מרחוק ולהזהר מאד מאד לא לנגע בהם, הינו לא להתחצף, חס ושלום, כנגדם, כי אז אדרבה — לא די שלא יקבלו, אלא יעלו על דעתו כל מיני קשיות וספקות עליהם. ועל-כן אשרי העומד מרחוק, ומאיר על עצמו אור האמונה הקדושה בו יתברך, ואור האמונה בהצדיקים הקדושים, ועל-ידי-זה יעלה מעלה מעלה, עד שיזכה לבוא אל מדרגה שיהיה עייל בלא בר, נכנס ויוצא בלי רשות, בכל פעם שירצה, כי כל מה שמבטלים את עצמם לגמרי ומכניעים את עצמם, כמו-כן מאיר בהם כל האורות והשגות העליונות, עין לא ראתה; אשרי שיאחז בזה.

כב.

אי אפשר לזכת לטהרת המחשבה, כי אם על-ידי מדת האמונה הקדושה, כי כל מה שהאדם זוכה להכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, ואיך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כמו-כן זוכה שמזדפקת ונטהרת מחשבתו. כי באמת המאמין באמונה פשוטה בו יתברך, אשר לא ימצא דבר גדול

וְדַבֵּר קָטָן שֶׁלֹּא תִהְיֶה בּוֹ הַשְּׁגָחָתוֹ הָעֲלִיוֹנָה, וְאֶפְלוּ מֵהַ
 שְׁנַעֲשֵׂה מִבְּעַל בְּחִירָה, הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ; אָדָם שֵׁשׁ
 לוֹ אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת כִּזּוֹ, דִּיקָא הוּא יָכוֹל לַעֲבֹר
 עַל הַכֹּל, וּמַחֲשַׁבְתּוֹ נִטְהָרֵת, וְזוֹכֶה לִישׁוּב הַדַּעַת וְזִכּוּף
 הַמַּחֲזִין, וְדַבּוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדַבְּקוֹת אֱמֶת. אֲשֶׁרֵי לוֹ,
 וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקוֹ!

כג.

אָחִי הַיָּקָר! עֲלֶיךָ לְדַעַת כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁבֵּר
 וּלְבַטֵּל אֶת הָרַע מֵהָאָדָם, רַק עַל-יְדֵי תַקְוָה הָאֱמוּנָה
 הַקְּדוּשָׁה וְלִהְכִנִּיס בְּדַעַתוֹ אֱמֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ
 בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת, וְלִידַע שֶׁהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר
 הוּא וְאֵין שׁוּם טֵבַע וּמְקָרָה כָּלֵל, רַק הַכֹּל בְּהַשְּׁגַחַת
 הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה וּמְאָרֶע שְׂרָק
 מִסְתוּבָב עִמּוֹ, יַדַּע כִּי אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם שָׁם הוּא
 מִסְתַּתֵּר, וְעַל-יְדֵי יְדִיעָה זֹו יִשְׁבֵּר אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת וְהָרַע
 שֶׁנִּדְבַק בּוֹ. וְעַל-כֵּן אָמַר רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה: (סְפָר
 הַמִּדּוֹת, אוֹת אֱמוּנָה, סִימָן ל"ג): עַל-יְדֵי אֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה
 בְּרוּרָה הוּא יִסְלַח לָךְ עַל עֲוֹנוֹתֶיךָ, עֵינֵי שָׁם, כִּי עָקַר הָרַע
 וְהַחֲשֵׁף שֶׁנִּדְבַק בְּהָאָדָם הוּא רַק עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו, וְכַפִּי

פגמיו, כמו-כן נחשף ממנו אורו יתברך לגמרי; אבל על-ידי שיחזק את עצמו באמונה ברורה ומחלטת בו יתברך, על-ידי-זה יזכה שיסלח לו הקדוש ברוך הוא על עוונותיו, ויתחיל להאיר לו אורו יתברך בגלוי נפלא.

כד.

אחי, אחי היקר! עליך להתבטל לגמרי אליו יתברך, ולמסור את כל נפשך וחושךך ותנועותיך תמיד אליו יתברך, ותהיה רגיל לדבר הרבה עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמור, כאשר ידבר איש עם רעהו, ותספר לפניו יתברך את כל לבך כל מה שעובר עליך, ודבר זה יזכך ויטהר ויקדש את איבךך מבית ומבחוץ, יותר מכל מיני תעניות וסגופים. ורבונו זכרונו לברכה, גלה לנו אשר כל הצדיקים האמתיים, גדולי ומבחרי מנהיגי האמה הישראלית: האבות והנביאים, התנאים והאמוראים, והגאונים והצדיקים שבכל דור ודור התנהגו כן, שדברו עמו יתברך בלשון שרגילים, והיו מתבודדים עמו יתברך, עד שבאו לידי התפשטות הגשמיות, והיתה מדרגתם במדרגת

הנבואה ורוח הקדוש ברורה ומזככת מאד; כי על-ידי רבוי שיחה ותפלה ודבורים בינם לבין קונם, נדבק מחם ודעתם בו יתברך בתכלית הדבקות, וכבר לא הסחו דעתם ממנו יתברך כל ימי חייהם, ועל-ידי-זה השרה הקדוש ברוך הוא שכינתו עליהם, והיו עושים אותות ומופתים — שהוד הטבע ממש, אשרי עין ראתה זאת. ועל-כן גם אתה אהובי, אחי היקר, הרגל את עצמך בעבודה הקדושה הזו, ותתמיד בדבר זה מאד מאד מדי יום ביומו, לדבר לשיח עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, וזה יבנה לך את האמונה הקדושה, אשר היא בית בטוח ושמור מאד. כי מי שזוכה לברח תמיד אליו יתברך, ומדבר ומשיח עמו יתברך, על-ידי-זה לבו כבר חזק מאד מאד באמונה בו יתברך, ואינו מתירא ומתפחד משום בריה כלל, כי המאמין האמתי — בכל מיני מקרים רעים, חס ושלום, הוא יודע איפה להתחבא עד יעבר זעם, ועד שימתקו הדינים, כי אמונה פשוטה בו יתברך נותנת לאדם בית מנוס טוב, והוא חי ברגיעות, בישוב הדעת בלי שום פחדים כלל, מאחר שהוא תמיד אצלו יתברך. אשרי הזוכה להגיע אל מדרגה זו!

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

מוהרא"ש נ"י אָמר: אין עוד מקום טוב להחזיק מעמד ולהתחזק בקיום היהדות ובאמונה פשוטה כמו אצל רבנו ז"ל, הן בבחירתו, והן פשהוא זקן אין עוד מקום יותר פטוח כמו להיות מקרב אל רבנו ז"ל, כי הוא מלמדנו עצות נוראות ונפלאות על כל פרט ופרט בחיינו, ובעקר ענין התפלה וההתבודדות, להיות רגיל לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, פאשר ידבר איש עם רעהו והפן אל אביו, אָשר על-ידי העצה הזו יכולים להחזיק מעמד, הן בבחירתו והן פשהוא אברך וטרווד מילדיו ומפרנסתו וכו', והן פשהוא קבר זקן; אָשרי מי שמתקרב אל רבנו ז"ל פאמת!

(אמרי מוהרא"ש, חלק א', סימן עו)